

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNICKÁ ŽDÁR NAD SÁZAVOU

SPECIÁLNÍ MIKROBIOLOGIE – POHLAVNĚ PŘENOSNÉ CHOROBY

MGR. IVA COUFALOVÁ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POHLAVNÍ CHOROBY

- choroby přenosné převážně pohlavním stykem
- jejich prvními příznaky jsou typické kožní projevy
- původci jsou různí - virové (HIV, genitální opar), prvokové (trichomoniázy), bakteriální (syfilis, kapavka), parazitové (svrab, muňky), plísňové (kandidóza)

GONOREA – KAPAVKA

- **Původce:** gonokok Neisseria gonorea, velmi citlivý na zevní podmínky
- **Zdroj:** nemocný člověk
- **Přenos:** pohlavním stykem, z matky na plod – během porodu- nakazí se oční spojivky
- **ID:** 2 – 5 dní
- **Příznaky:** u mužů: pálení, řezání při močení, bělavý výtok z uretry, při neléčení přestupuje na vnitřní pohlavní orgány = prostatitida, zánět nadvarlat – neplodnost, u žen: většinou mírnější průběh než u mužů pálení, řezání při močení, vaginální výtok, při neléčení postižení vnitřních pohlavních orgánů (vaječníky, děloha) – může být příčinou neplodnosti

GONOREA – KAPAVKA

Léčba: ATB, nutno přeléčit všechny sexuální partnery

Prevence: chráněný pohlavní styk, kredeizace, každý novorozenec (Ophthalmo – septonex)

SYFILIS- LUES- PŘIJÍČE

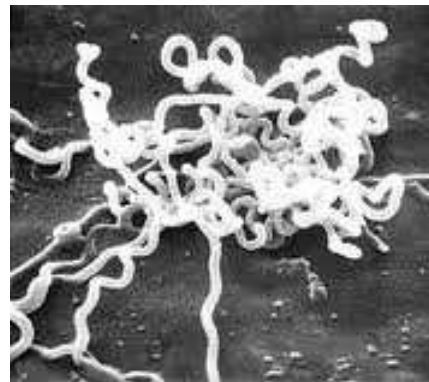
Výskyt v ČR ASI 1500 případů ročně, ve skupinách se zvýšenou promiskuitou ve věku 16 – 30 let

Původce: spirocheta_treponema palidum (anaerob)

Zdroj: nemocný člověk v 1. a 2. stadiu

Přenos: pohlavním stykem, intrauterinně, vzácně pomocí kontaminovaných předmětů

ID: 2 – 10 týdnů

SYFILIS- LUES- PŘIJÍČE

Příznaky: probíhá ve 3. stádiích

1) stadium- ulcus durum- tvrdý vřed, vzniká za 2 až 4 týdny v místě vstupu infekce do organismu (děložní čípek), zvětšení regionálních uzlin, nespecifické příznaky (únava...) Za 1 – 2 týdny tyto příznaky odezní

2) stadium – stádium kožních projevů, ekzém na končetinách a trupu, bolest hlavy, únava, subfebrilie, malátnost, bolest kloubů

Asi 8 – 10 týdnů od nákazy, silně nakažlivý

3) stadium – orgánová syfilis- za několik i desítek let, na orgánech se vytvoří tvrdá gumata – tvrdé hrbolky, které později měknou a rozpadají se a vředovatí- nejčastěji CNS, kosti, srdce a cévy

SYFILIS – LUES – PŘIJÍČE

Léčba: ATB – PNC

Prevence: Bezpečný sex a osvěta

KONGENITÁLNÍ SYFILIS – vrožený

V prenatálním období u syfilitické matky pokud nedojde k potratu (1. trimestr), rodí se dítě s různými orgánovými změnami, které mohou vést k jeho úmrtí.

HEPATITIDA TYPU B - virová hepatitida

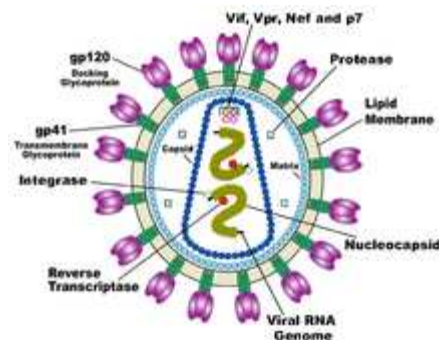
- **Původce:** HBV virus, vyskytuje se ve slinách, krvi, spermatu (exkrementy), je rezistentní vůči zevním vlivům
- **Přenos:** pohlavním stykem, infikovanou krví, kontaminovanými předměty (nůžky, žiletky, věci které se používají v úzkém kontaktu s nemocným)
- **ID:** 2 – 6 měsíců
- **Klinika:** může proběhnout inaparentně, náhodný nález při vyšetření krve
- Prodromální stádium- únava, nechutenství, bolesti kloubů, subfebrilie, zažívací potíže = anikterická forma

HEPATITIDA TYPU B - virová hepatitida

- Manifestní období – ikterus, (světlá stolice, tmavá moč) hepatomegalie, u 15% přechází do chronicity, spojeno s nosičstvím HbSAg, může vést k jaterní cirhóze a k jaternímu karcinomu
- **Léčba:** klid, dieta 4S, zákaz alkoholu, dostatek spánku a odpočinku, hepatoprotektiva, interferon
- **Prevence:** očkování ze zákona, povinné i pro zdravotnický personál, dialyzované pacienty
- Bariérová ošetrovatelská péče (žlutá režimová známka, dezinfekce rukou, zvláště nádobí, prádlo do červených pytlů, rukavice, dezinfekce)

HIV/AIDS –virus lidského imunodeficitu, syndrom získaného selhání imunity

- **Původce:** retrovirus HIV, napadne T lymfocyty, kolébkou je Afrika
- **Zdroj:** nemocný, HIV pozitivní člověk
- **Přenos:** pohlavním stykem, kontaminovanou krví- narkomani, z matky na plod
- **ID:** 3- 6 měsíců HIV pozitivita, AIDS- 3 měsíce až 12 let

- **Klinika:** 1. fáze- za 6 až 8 týdnů, nespecifické příznaky, subfebrilie, záněty HDC, bolest kloubů, únava, během 1 až 3 týdnů odezní bez léčby
- 2. fáze – různě dlouhé období bez příznaků (6 měsíců až 10 i více let), HIV pozitivita
- 3. fáze – zduřelé lymfatické uzliny, hubnutí, febrilie, průjem, opakované plísňové infekce (DÚ, vaginitida, kůže...), herpes zoster = oportunní infekce (infekce, vyvolané mikroorganismy, které u zdravého člověka nejsou patogenní) – stádium tzv. malých oportunních infekcí, po té následuje stádium velkých oportunních infekcí – recidivující pneumonie, TBC, Toxoplazmóza, Kaposiho sarkom (nádory kůže), salmonelové průjmy, těžká kachexie. Pacient umírá na banální infekce (rýma)

HIV/AIDS –virus lidskéhoimunodeficitu, syndrom získaného selhání imunity

- Léčba: účinná léčba není známá
- Podávají se antivirotika AZT (azidothimidin), ZDV (zidovudin) – zpomalují množení viru v těle, prodlužují život a u HIV pozitivní matky snižují riziko přenosu na plod
- Prevence: bezpečný sex, osvěta, vědomé šíření je trestné

HIV/AIDS –virus lidského imunodeficitu, syndrom získaného selhání imunity

- Léčba: účinná léčba není známá
- Podávají se antivirotika AZT (azidothimidin), ZDV (zidovudin) – zpomalují množení viru v těle, prodlužují život a u HIV pozitivní matky snižují riziko přenosu na plod
- Prevence: bezpečný sex, osvěta, vědomé šíření je trestné

HIV/AIDS –virus lidskéhoimunodeficitu, syndrom získaného selhání imunity

- Léčba: účinná léčba není známá
- Podávají se antivirotika AZT (azidothimidin), ZDV (zidovudin) – zpomalují množení viru v těle, prodlužují život a u HIV pozitivní matky snižují riziko přenosu na plod
- Prevence: bezpečný sex, osvěta, vědomé šíření je trestné

HIV/AIDS –virus lidskéhoimunodeficitu, syndrom získaného selhání imunity

- Léčba: účinná léčba není známá
- Podávají se antivirotika AZT (azidothimidin), ZDV (zidovudin) – zpomalují množení viru v těle, prodlužují život a u HIV pozitivní matky snižují riziko přenosu na plod
- Prevence: bezpečný sex, osvěta, vědomé šíření je trestné

ZDROJE

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:TreponemaPa>
- <http://www.soc.ucsb.edu/sexinfo/article/effects-s>
- <http://manbir-online.com/diseases/Gonorrhea.htm>
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:HIV_Virion-en.png
- Podstatová H, Základy epidemiologie a hygieny, Galén 2009, ISBN 978-80-7262-597-0
- Slezáková L. A kol, Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty IV, Grada 2008, ISBN 978-80-247-2506-2
- Schindler J, Mikrobiologie pro studenty zdravotnických oborů, Grada 2010, ISBN 978-80-247-3170-4